

د پښتو حروف تہجی د زدہ کرې د پارہ

منظومہ

د پښتو قاعدہ

لیکوال

مولانا احمد علی مردانی

ناشر

اسلامی ادبی ٹولنه

0312-9818511

Ketabton.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
وَصَلَّى اللّٰهُ تَعَالَى عَلٰی النَّبِیِّ الْاَمِّیِّ
دَ ، ا ، ، بیان

الف نیغ ه ردم ولاړ دے
ورتته گوره سَم ولاړ دے
ننه وی ملاست دغه الف
ننه وی ناست دغه الف
په صورت نیغه چوک دے
یوه کرنه په صفحه دے
نیغه کرنه تیل ولاړه
حق چي ستاوی هغه غواړه
سَم ولاړ پین او قلم دے
ورسره په شکلم دے
دا صورت تیل د الف وی
حقیقت تیل د الف وی
کته امرود دے کته اناردے
شورودې سره هر ببار دے

..... مثالونہ

لـهـ الفـ نـهـ جـوـرـاـنـاـرـدـے
طـاـقـتـوـرـدـے مـزـیـدـاـرـدـے
رـنـگـ ئـی سـوـر لـکـہ دـو یـنـی
مـیـنـنـخ ئـی گـوـرہ دـانـی دـا رـدـے
جـوـر الف نـه تـکـی اـم دـے
خـو یـن دَ هـ ر بـنـی اـد م دـے
رـنـگ ئـی زـیـر، هـلـو کـی غـت دـے
پـه طـبـیـعـت سـرہ گـم دـے
سـر کـنـی دَ اـنـگـوـر، اچـا ر
شـو وـر و کـنـی دـے دَ اـنـکـا ر
دَ اـلـلـه سـرہ پـه سـر کـنـی
الف تـل اُوسـی هـ ر د ر کـنـی
ا بـتـدا کـنـی دَ ا سـلـا م
سـر کـنـی دَ الف دَ ا نـعـا م
پـه ا م ر و د کـنـی دـے اول
اول تـه کـی دَ ا صـل
سـر کـنـی دَ ا گـی الف

ســـــر کښـــــې د ا بـــــې الف
 د ا کـــــوړ تـــــکـــــې پـــــه ســـــر کښـــــې
 الف بښـــــکـــــاری لـــــراو بـــــر کښـــــې
 د اوښ تـــــکـــــې ا بـــــې ا بـــــې
 ورســـــره الف دُنـــــې ا کښـــــې

د ، ب ، بیان

پـــــه صـــــورت کښـــــې ، ب ، کښـــــې ده
 ذرېـــــعه بښـــــه د ســـــور لـــــې ده
 یـــــو نـــــقـــــطـــــه د دې نـــــه لاندې
 ، ب ، نـــــقـــــطـــــه نـــــه لـــــری باندې
 ورتـــــه گـــــوره ، ب ، ده مـــــلاستـــــه
 یـــــا د مـــــه د هـــــر نـــــا راســـــتـــــه
 مثالونه

ب پـــــه ســـــر کښـــــې د بـــــازار ده
 ب پـــــه ســـــر کښـــــې د بـــــیمـــــار ده
 بـــــس ، بـــــاچـــــا ، بـــــکـــــت ، بـــــرگـــــر

ب ل ر ی ه ر ی و پ ی ه س ر ر
 س ر ک ن ب ی ب د ب ل ا ک ، ب ن گ ل ی د ه
 س ر ک ن ب ی ب د ب س ت ر ی د ه
 ب ب ا ج ه ک ن ب ی د ه ب ج ل ی ک ن ب ی
 ب پ ی ه س ر ک ن ب ی د ه ب ی ن ل ی ک ن ب ی
 ب پ ی ه س ر ک ن ب ی د ب ن گ ک ا ل د ه
 ب پ ی ه س ر ک ن ب ی د ب ل ل د ه
 ب ی ن ک د ا ب د ه ب ر ی ا ن ی ک ن ب ی
 س ر ک ن ب ی ب د ه ب ا د ش ا ه ی ک ن ب ی
 د ب س ت ی پ ی ه س ر ک ن ب ی ب د ه
 ب ر ی ا ن ی ک ن ب ی د م ز ی د ه
 ب ی ن ی ن ی ه ب ر ش د ج ه ا ن ج و ر د ی
 د و ی خ ت و ل ی ه ح ی و ا ن ج و ر د ی
 پ ل ا س ت ک ن ی ه ه م ه ر خ و ا ت ی ه
 د ا پ ی ه ه ر ی و م ک ا ن ج و ر د ی
 ب ی ن ی ن ی ه ب ط ح ی د ج ه ا ن د ی
 د ا خ و ش ح ا ل ی ه پ ی ه م ی د ا ن د ی
 د ا پ ی ه ز م ک ی ه پ ی ه ا و ی و ک ن ب ی

دا اوسسی زمونون پر کوخو کنبی

.....

د ” پ “ بیان

پ د لانندی تہ ککی دری وی

نور بے شک لئی دبی وی

..... مثالونہ

پیاز، پیسنسل د پالک سر کنبی

پ راخی پی لراو بر کنبی

ابتدا کنبی پ پارتی کنبی

ابتدا کنبی پ پیالی کنبی

پ پالنگ پ سر دے پان

پ سر دے پ پاکستان

پ پارک، پاپر، پالش د پ نہ

خان خبر ساتہ لہ دی نہ

پی سرہ جو پ پیالی دہ

گرمہ، یخہ پیہ کنبی چہ دہ

کلہ کلہ ورتہ گورم

مـــــــد ا م دا حـــــــص ه د تـــــــل ده
 د تـــــــر کـــــــي پـــــــي ه ا ب تـــــــدا کـــــــي ي
 ت بـــــــه و و بـــــــن ي پـــــــي ه د نـــــــيا کـــــــي ي
 ت س بـــــــي ح ســـــــر ه پـــــــي ه ا غـــــــاز کـــــــي ي
 ل ي ک لـــــــر ي پـــــــي ه خ ي ل ا نـــــــداز کـــــــي ي
 ســـــــر کـــــــي ي ت پـــــــي ه تـــــــر ا نـــــــه کـــــــي ي
 ت ي ل ، ســـــــر ه تـــــــک ي تـــــــال ه کـــــــي ي
 ســـــــر کـــــــي ي ت ده تـــــــلا و ت کـــــــي ي
 ده ا خـــــــر کـــــــي ي ا خـــــــر ت کـــــــي ي
 ت ي ي نـــــــه ت بـــــــر د ج ه ا ن د م
 ض ر و ر ت د ه ر ا ن ســـــــا ن د م
 دا ا خـــــــن گ ل کـــــــي ي پـــــــک ا ر ي پـــــــر ي
 ق ي م ت ي د غ ه س ا م ا ن د م
 ت ي نـــــــه ت ل ه ت و ل د پـــــــار ه
 د ه ر چ ا د ه م د د گ ا ر ه
 پـــــــه د ک ا ن کـــــــي ي د ا ن ســـــــا ن و ي
 نـــــــه د ه نـــــــه د ا ي ي ک ا ر ه

.....

د ” ت “ بيان

تې لـــــــه ت نـــــــه شـــــــه شـــــــه جـــــوړولـــــــي
 کـــــــه تـــــــه لړ شـــــــه شـــــــان کـــــړولـــــــي
 چـــــې کـــــــنډه ت تـــــــه پـــــــه مـــــــلا شـــــــي
 تې بـــــــه جـــــوړه د دُنـــــــيا شـــــــي
 پـــــــه صـــــورت کـــــــنډې ســـــــمـــــــه تـــــــې ده
 دالـــــــي کـــــــلـــــــې تـــــــا چـــــې تـــــــې ده
 پـــــــه کـــــــنډې ، والـــــــې بـــــــدلـــــــه
 راروانـــــــه لـــــــه ازلـــــــه

..... مثالونه

تـــــــينک او تـــــــپ هـــــــم پـــــــه تـــــــر يـــــــکتـــــــر کـــــــنډې
 تې اول ده پـــــــه تـــــــين کـــــــر کـــــــنډې
 تې پـــــــه ســـــــر کـــــــنډې هـــــــم د تـــــــال ده
 تـــــــات ، تـــــــکت تې کـــــــنډې دا هـــــــر حـــــــال ده
 تـــــــست پـــــــه تـــــــي وي ، پـــــــه تـــــــو کـــــــرې کـــــــنډې
 تې ده ســـــــر کـــــــنډې پـــــــه تـــــــر الـــــــې کـــــــنډې
 تې پـــــــه ســـــــر کـــــــنډې د تـــــــافـــــــي ده
 پـــــــه تـــــــريفک کـــــــنډې پـــــــه خـــــــپل ثـــــــائـــــــي ده

تېـــــې ســـــره تـــــوپـــــې دـــــر دـــــه
 پـــــه ســـــر کـــــر مـــــه هـــــر بـــــشـــــر دـــــه
 دـــــگـــــر مـــــې نـــــه حـــــفـــــاظـــــت دـــــمـــــه
 حـــــفـــــاظـــــت لـــــه يـــــخ اـــــثـــــر دـــــه
 تېـــــې ســـــره ســـــور تېـــــمـــــا تېـــــر دـــــمـــــه
 دـــــســـــتېـــــاب پـــــه لـــــر او بـــــر دـــــمـــــه
 دا خـــــوراکي زـــــمـــــونـــــو نـــــر دـــــتـــــو لـــــو
 پـــــه دـــــوکـــــان کـــــنېـــــې پـــــر وـــــت بـــــه ر دـــــمـــــه

.....

د ” ث “ بيان

ث د پـــــاســـــه تـــــکـــــي درې وې
 څـــــنګ چـــــې تـــــکـــــي درې د پـــــې وې
 فـــــر ق دا د مـــــه د غـــــه پـــــاس وې
 لـــــنـــــدي پ کـــــنېـــــې پـــــه اـــــس وې

..... مثالونه
.....

د ثـــــانـــــي پـــــه ســـــر کـــــنېـــــې ث د ه
 خـــــالـــــي کـــــلـــــه د فـــــائـــــدي د ه؟

سر کنبی ٹی دہ مدام ٹننا کنبی
دہ سالٹ سر ابتداء کنبی
ٹویو بیو دہ ٹمی ننه دہ
اول دلتی دہ ٹپی رت دہ
د وارث تہ کی اخی کنبی
د حارث تہ کی اخی کنبی
پیو دہ ٹاقب کنبی ٹ اول دہ
دہ ٹواب پیو دہ سر کنبی تل دہ
ٹقافت لہ ٹ شور دے
دایو ان دیو ادیو دے
ٹ ثبوت سرہ پیو دہ سر کنبی
ہمیشہ نیکاری ہر د کنبی
ٹی نہ تہ کی جو پٹم دے
طقتو دے ، طقتو دے
منی دی دے دی نہ
داصحت لہ دہش دے

.....

.....

د پښخو تیکو خاندان

د پښخو تیکو ودا کور دے
 یو ئی شکل پیسه هر لور دے
 پیسه صورت کښی تپول یوشان دی
 پیسه نقطه و بیل پیسه جهان دی
 دغه پیسه او پیسه او تپی ده
 تپی سره پیسه خوا کښی ئی ده

.....

د "ج" بیان

جیم تپه گوره پیاس سپور می ده
 پیاس لک پی ئی ده نری ده
 پیاس صورت ئی سم دلور دے
 دغه جیم دکلی کی کور دے
 مینخ کښی تکی یو نقطه وی
 د هر جیم دغه حصه وی
 تپش یو خال ئی پیسه بدن وی
 ورسره بنسکلی ئی تن وی

..... مثالونه

جنوري هم په جادوپه جادو کښي
 جيم شامل دے په جارو کښي
 جوړ لسه جيم نه تکه کي جيج دے
 په اخر کښي جيم د جيج دے
 سر کښي جيم د جام او جمال دے
 جيم په سر کښي د جلال دے
 جگ د جون، جواب په سر کښي
 د تکه کي جناب په سر کښي
 جيم په سر کښي د جهاد دے
 دا آغ از دے دا بُنياد دے
 د جوس جيم نه ابتدا وی
 سر کښي د جولائی وی
 د جفایا په سر کښي جيم دے
 د جزاء په سر کښي جيم دے
 د جوسر، جامن په سر کښي
 جيم مدام وی په هر در کښي
 سر کښي جيم دے د جننت

جیـم دے سـر کښـي دَ جـدت
 سـر کښـي جیـم دے دَ جـپان
 جیـم دے سـر کښـي دَ جـانان
 سـر کښـي جیـم دے پـه جـذبه کښـي
 پـه جـنون کښـي ، جـزیره کښـي
 جیـم سـره تـکـي جـهـاز دے
 الـوتـونـکـي لـکـه بـاز دے
 ذرـعـه دَ تـلـو راتـلـو دہ
 دپـر اُچـت ددۀ آواز دے
 دَ جـهـنـدې دے جیـم پـه سـر کښـي
 بـرہ بـرہ وى هـر دـر کښـي
 زـمـونـپر دوه رنـگـه جـهـنـدہ دہ
 دا بـه خـنـگ وى سـتـانـظـر کښـي

.....

دَ ” غ “ بیان

پـه پښتـو کښـي تـکـي جیـم دے
 پـه صـورت سـره تـپـول جیـم دے

وجود خټه لری په مینځ کښې
 نقطه نه لری په مینځ کښې
 همزه بیره ئې په تن وی
 دغه څیم د هر وطن وی
 د جیم، څیم یو خاندان دے
 د هر یو جُدا مکه کسان دے
 د هر یو جُدا آواز دے
 مینځ، اڅر دے کټه آغاز دے
 څیم د زې آواز یو وشه کسان دے
 خو بیل بیل ئې خاندان دے
 مثالونه

څائې کښې څیم دے په اول کښې
 دامدام وی دې محل کښې
 څیم په سر کښې د څنگل دے
 څنن اورور لسه کور خپل دے
 ونې ډیرې دی بې شمیره
 علامت ئې دغه تل دے
 څیم د څوان په ابتدا کښې

دالوستی شیی پسه دُنیا کښی
دَ خزان پسه شان تیریری
خوانی نه بښکاری بابا کښی

.....

دَ ” چ “ بیان

مینځ کښی درې تہکی دَ چ وی
خیم کښی برہ تہکی درې وی
نور صورت ئی تہول دَ جیم دے
نہ دا چ دہ، نہ دا خیم دے
تل ئی مینځ کښی درې نقطی وی
جیم نہ بیل مدام پسه دے وی

..... مثالونه
.....

دَ چمپار پسه سر کښی چ دہ
دَ چنار پسه سر کښی چ دہ
سر کښی چ مدام دَ چال وی
ستا کټ دے تہکی تہ خیال وی
چ سرہ آغل از دَ چیم دے

ورسره تپکـــــــــــــــــي حسيـــــــــــــــــن دے
 د چـــــــــــــــــالاک پـــــــــــــــــه ايتـــــــــــــــــدا کنيـــــــــــــــــي
 چ د چـــــــــــــــــاک پـــــــــــــــــه ايتـــــــــــــــــدا کنيـــــــــــــــــي
 د چـــــــــــــــــاکليـــــــــــــــــت د چـــــــــــــــــار شور و کنيـــــــــــــــــي
 چ راڅـــــــــــــــــي پـــــــــــــــــه دې مـــــــــــــــــوقـــــــــــــــــعو کنيـــــــــــــــــي
 خـــــــــــــــــرج کنيـــــــــــــــــي چ پـــــــــــــــــه اختـــــــــــــــــتام ده
 کـــــــــــــــــچ او پـــــــــــــــــرج کنيـــــــــــــــــي پـــــــــــــــــه تـــــــــــــــــمام ده
 د چـــــــــــــــــرگ ســـــــــــــــــر کنيـــــــــــــــــي چـــــــــــــــــي مـــــــــــــــــدام وي
 خـــــــــــــــــوبن مـــــــــــــــــدام د خـــــــــــــــــاص او عـــــــــــــــــام وي
 دا ســـــــــــــــــحـــــــــــــــــروائـــــــــــــــــي بـــــــــــــــــانگـــــــــــــــــونـــــــــــــــــه
 نـــــــــــــــــوره شپـــــــــــــــــه دده آرام وي
 چـــــــــــــــــي چتـــــــــــــــــري ســـــــــــــــــره پـــــــــــــــــه ســـــــــــــــــر کنيـــــــــــــــــي
 نـــــــــــــــــه بښکـــــــــــــــــار پـــــــــــــــــري دا پـــــــــــــــــه نـــــــــــــــــمـــــــــــــــــر کنيـــــــــــــــــي
 هـــــــــــــــــر کـــــــــــــــــلـــــــــــــــــه چـــــــــــــــــي بـــــــــــــــــاران راشـــــــــــــــــي
 رابـــــــــــــــــنکـــــــــــــــــاره شـــــــــــــــــي لـــــــــــــــــر او بـــــــــــــــــر کنيـــــــــــــــــي

.....

.....

د ”خ“ بیان

خیم کبھی بسرہ تہ کی دری وی
 خنگ چھی مینخ کبھی دری دچ وی
 نور صورت ئھی تہول دجیم دے
 پیہ نامھی سرہ دا خیم دے
 مثالونہ

خیم خپلھی سرہ پیہ سر کبھی
 دادے تل وی ستان نظر کبھی
 حفاظت پیہ دی د خپو وی
 پکار پری ہر سفر کبھی
 خیم خادر سرہ پیہ سر دے
 پت پیہ دی سرہ بشردے
 دہر چھا پیر پکار پری
 زنانہ دہ او کٹہ نردے

د ” ح “ بیان

سَم د جیم پیسه شان دا حی ده
دا صفا ده بی نقط بی ده
..... مثالونه
حوض ، حمام جوړ دے لسه ح نه
شان خبر ساته لسه دي نه
سر کښی ح تل د حاجی ده
ابتدا د ح ل وائی ده
ح سره جوړ حکومت دے
ح سره حق ، حقیقت دے
ح سره حسن ، حسین دے
ح اول ده پیسه حلقه کښی
پسه حکم ، تکی حصه کښی
د حسن ده ابتدا کښی
د حسین ده پیسه وینا کښی
حی شورو کښی د ح ل وای
خوشبه د زمبا او ستاوی

حلـوائـی سـره دگـان کښـی
مـدام دلتـه پـه دنیـا وی
.....

د “خ” بیان

دا چـې ح پـسـې دا خ ده
بیلـه کـله لـه نـقـطـې ده؟
یو نـقـطـه ئـې پـاس پـه تـن شـته
دخ دا صـورت بـدن شـته
نـوره تـولـه سـم خ ده
تـالـیـد لـې چـې خـنـگ ح ده
مـشـران هـم داسـې وائـی
کـشـران هـم داسـې وائـی
یو نـقـطـه د خ پـه سـروى
کـه سـتـا سـر تـه ئـې نـظـروى
..... مثالونه

سـر کښـې خ د خـلافت وی
خ سـر کښـې د خـیریت وی

پاس په خ بهره نقطه وی
د ح پاکه پاس حصه وی

.....

د شپړو تګو خاندان

شپړ دا تګی څنگ په څنگ دی
هم جدا دی په یو رنگ دی
جیم ته گوره پاس سپور می ده
خو په تن ئې پاس لکې ده
چې صورت ئې سَم د لوروی
دا به جیم د کلسی کوروی
مینځ کښې تګې د هر جیم وی
همزه به به په په څیم وی
نور په شکل دوی شان دی
دوی د یو کور خاندان دی
مینځ کښې درې تګی د چې وی
څیم کښې به تګی درې وی
ح اوخ دواړه یو شان وی
بس جدا په یو نشان وی

ح خاالی لسه هر نقطې نه
خان خبر ساته لسه دې نه
خ نقطه لری په سر
ورتسه او کړه لپړنظر
یو نقطې سره دوی بیل دی
نور یوشان په هر محل دی
پاس په خ بهر نقطه وی
دح پاکه پاس حصه وی
شپر دا تکی څنگ په څنگ دی
هم جدا دی، هم یو رنگ دی
په نقطه وله یو بل بیل دی
محل ونه ئې بدل دی
په شکلو نو ټول یو شان دی
په نقطه و بیل په جهان دی
آوازونه ئې بدل دی
څکسه دا حرفونه بیل دی

.....

.....

د ” د “ بیان

تیب وی تیب هغه هر حال
 مَلا کـ پـه لـری دا دال
 نه نقطه ئې په صورت شته
 تل ئې دغه شنناخت شته
 مثالونه
 دال په سر کېنې د دادا دے
 څنگ چې سر کېنې د دانسا دے
 دال هر خوا ته په دغا کېنې
 دال دوات سره دُئیا کېنې
 مدام سر کېنې د درزی وی
 جوړه دال نه دواتی وی
 دال په دین کېنې په دربار کېنې
 داغ کېنې دال ، مدام دینار کېنې
 دیگ لسه دال نه جوړ هر خواته
 مَلا د داغ د دلیل ده مساته
 دال په دوست کېنې تل په سروی
 درد کېنې دال په لراو بروی

دال دُک_____ان کُنہی مِلاوِی_____پری
 دال درِی_____ان کُنہی مِلاوِی_____پری
 دروازہ کُنہی_____ی دال اول دے
 ضرورت دَ ک_____ور مِحل دے
 المارو کُنہی پِہ کِکِو کُنہی
 ب_____س صورت تُہی لِہ بیدل دے
 دال پِہ س_____ر کُنہی دَ دوات دے
 بند بوتل دَ ب_____ہ صفات دے
 حافظت دَ سِی_____اہی کِپری
 داس_____ہی دلت_____ہ ددہ ذات دے

.....

دَ ” پ “ بیان

دال پِس_____ے مِحل دَ پال دے
 پِہ ص_____ورت س_____رہ سَم دال دے
 ب_____س کُنہی لہ لہری پِہ تہن دا
 ب_____ہی نَقَط و دلت_____ہ بدن دا
 دا ح_____ال ت دَ ہ_____ری و پال وی
 پِہ ل_____ہ چان_____ہ ددہ ح_____ال وی

..... مثالونه

ډانگ کښي ډال پښه ابتدا کښي
 ډول کښي ډال دے ويندنا کښي
 ډاک کښي ډال مدام پښه سر روی
 ډرم کښي ډال پښه لراو بروی
 ډال ډیره کښي پښه ډولسي کښي
 ډال دي سر ته پښه ډگرې کښي
 سر کښي ډال پښه دَ ډال روی
 سر کښي ډال دَ هر ډاکه روی
 ډال پښه سر کښي دَ ډولکسي وی
 سر کښي ډال دَ ډگرې ډوگسي وی
 ډال پښه سر کښي دَ ډبسي دے
 خيز پښه دي بيچ قيمتي دے
 رنگ پښه رنگ دا پښه جهان دی
 دا اعلا هـ م ، داردی دے
 ډول سره دے ډال پښه سر کښي
 غم کښي نښه وی لراو بروی
 پښه بنډو کښي وی مدام دا

رابنکارہ شہی پے نظر کنہی

.....

د، ذ، بیان

دال پسے م ح ل د ذال دے

یو نقطہ لری نور دال دے

یو نقطہ لری د پاسہ

ذال جو پری ستا د لاسہ

ملائہ تہہ ہر ساعت وی

دا د ذال ت ل ح ق ق ت وی

خال، نقطہ ئی پاس پہ تن دہ

نخہ یو ئی پہ بدن دہ

..... مثالونہ

ذخیرہ کنہی ذال پہ سردے

کارا اعلا بنہ د ہن سردے

دا چہی نن خہ ذخیرہ شہی

دا صبر الہرہ تو بنہ شہی

ذال پہ ذکر کنہی اول دے

د س ک و ن د غ ه ع م ل د ه
خ ن گ چ ی ذ ا ت ا و ذ ر ی ع ه د ه
ذ ا ل س ر ه ذ ه ی ن ذ ا ئ ق ه د ه

.....

د « ر » بیان

د غ ه ن س ا س ت ه ک ر ه ر ی د ه
خ ا ل ی د ا ل ه ه ر ن ق ط ی د ه
س م د ل و ر پ ش ا ن ک ر ه د ه
پ س پ و ر م ی ن ر ی و ر ه د ه
چ ر ه ا ئ ی س م ه د ل ا ر د ه
چ ر ه ا ئ ی د ک ل ی ن م ا ر د ه

..... مثالونه

س ر ک ن ب ی ر د ر ی ل ، ر س ی د ه
م ی ن ن غ ک ن ب ی ر ی د ا ل م ا ر ی د ه
ر د ه ر ا ز ک ن ب ی پ ه ر ف ت ا ر ک ن ب ی
ر ا خ ر ک ن ب ی پ ه ب ا ز ا ر ک ن ب ی
ر ر و م ا ل ک ن ب ی پ ه ر ی ن م ک ن ب ی

سر کښي رې ده پښه رحم کښي
 رنگ کښي رې مښام اول کښي
 په خپل ځائي مخصوص محل کښي
 رې اول ده پښه رکښه کښي
 وي مښام دغې حصې کښي
 پښه سورلي زمونږ د ټولو
 د وړو، لویو، هم څولو
 رې راڅي د ريل شورو کښي
 چرته کينه ئې ډبو کښي
 سَم د غوا پښه شان آواز ئې
 سَم د مار پښه شان انداز ئې

د ” پ “ بيان

چي کښي وږه پښه رې شي
 جوړه هلې سَم پې شي
 دا پښه پښي طرف مښام وي
 هلې رې به د کلام وي
 نور صورت ئې ټولو د رې دے

دا بیـــــــــــــــــان چـــــــــــــــــي تـــــــــــــــــي ـــــــــــــــــول دَړي دے

..... مثالونه
.....

ړي دَړونـــــــــــــــــد ســـــــــــــــــره روانـــــــــــــــــه

مـــــــــــــــــلگـــــــــــــــــرتيـــــــــــــــــائي لـــــــــــــــــه پـــــــــــــــــخوانـــــــــــــــــه

نـــــــــــــــــه څـــــــــــــــــه بڼـــــــــــــــــکاري ورتـــــــــــــــــه دلتـــــــــــــــــه

نـــــــــــــــــه څـــــــــــــــــه بڼـــــــــــــــــکاري ورتـــــــــــــــــه هلتـــــــــــــــــه

ړپـــــــــــــــــه جوړ کـــــــــــــــــني پـــــــــــــــــه اڅر کـــــــــــــــــني

تـــــــــــــــــکي زور کـــــــــــــــــني پـــــــــــــــــه اڅر کـــــــــــــــــني

.....

د ” ز “، بيان

چـــــــــــــــــي نـــــــــــــــــقـــــــــــــــــطـــــــــــــــــه ري تـــــــــــــــــه پـــــــــــــــــه ســـــــــــــــــر شـــــــــــــــــي

زي پـــــــــــــــــه شـــــــــــــــــکل بـــــــــــــــــرابر شـــــــــــــــــي

چـــــــــــــــــي نـــــــــــــــــقـــــــــــــــــطـــــــــــــــــه کـــــــــــــــــله پـــــــــــــــــه ري شـــــــــــــــــي

هـــــــــــــــــلـــــــــــــــــه شـــــــــــــــــکل جوړ دَړي شـــــــــــــــــي

د ا نـــــــــــــــــقـــــــــــــــــطـــــــــــــــــه د ر ا دَړي پـــــــــــــــــه ســـــــــــــــــه

شـــــــــــــــــابـــــــــــــــــه زې نـــــــــــــــــي ســـــــــــــــــه د ل ا ســـــــــــــــــه

چـــــــــــــــــر هـــــــــــــــــائي د ل و ب و س مـــــــــــــــــه

ر، پ، ز دہ مہ حہ ر مہ

..... مثالونہ

زې زنه څي سر سره تپ لے

مما مدام داسي ليدلے

داد او سپنه ي ک پرے وی

داتنه نه پيژني وکے؟

زې پنه سر کنبي د زمري ده

ور سره گرانه دوستي ده

څنن اور خو څنن اور وی

دانسان ميننه خوبسي ده

.....

د ” ژ “ بيان

چي نقتطي شي دري د پاسه

زې شي جوړه سم د لاسه

نور صورت ئي ته ول دري وی

دا چي دلته جوړه ژي وی

..... مثالونه

رَڅي دَ هـ رَڅي مـ لـ گـ رَ
کـ لـ هـ کـ لـ هـ کـ پـ رَ
دَ اـ نـ سـ وـ اـ نـ وـ دَ حـ وـ اـ نـ وـ
دـ اـ گـ وـ اـ هـ دـ مـ ښـ اـ رـ اـ وـ کـ لـ

دَ ” پَ “ بیان

چـ ځـ ځـ شـ کـ لـ سـ مـ هـ رَ دَ
پـ ځـ هـ نـ مـ مـ ځـ ځـ ځـ رَ دَ
لـ اـ نـ دَ ځـ ځـ ځـ ځـ ځـ ځـ ځـ دَ
نـ ځـ ځـ ځـ ځـ ځـ ځـ ځـ ځـ ځـ دَ

..... مثالونه

ځـ ځـ مـ لـ گـ رَ ځـ ځـ ځـ ځـ دَ
دَ ځـ ځـ اـ رـ اـ نـ ځـ ځـ ځـ ځـ ځـ دَ
کـ لـ هـ کـ لـ هـ وـ ځـ ځـ اـ رـ اـ نـ ځـ ځـ
مـ دـ اـ مـ نـ هـ وـ ځـ ځـ ځـ ځـ ځـ ځـ

بـرـه وروستـو لـه مـا بـنـمـ وـي
 دـرـنـه اـدا وـسـيـلـه دـه
 دـرـنـه اـبـنـه ذـرـيـه دـه
 پـه سـپـوړـمـي کـنـي سـيـن تـمـام وـي
 پـه نـظـر د خـص او عـام وـي
 دا کـم مـي پـري يـا غـتـي پـري
 بـر ه تـا تـه چـي بـکـار پـري

د ” ش ” بيان

شـيـن لـه سـيـن لـه لـر جـدا دـمـه
 بـيـل پـه دري نـقـطـو صـفـا دـمـه
 دري غـا بـنـو نـه هـم د شـيـن وـي
 خـنـگ چـي دري غـا بـنـه د سـيـن وـي
 دري نـقـطـي ئـي پـه غـا بـنـو نـو
 يـا د کـر ه د ا لـه کـتـا بـنـو نـو
 مثالونه
 شـا د و نـا سـتـه شـيـن سـر ه دـه

شکـور سـرہ ، گـبـن سـرہ دہ
 شـبـن شـور و کـبـنـی دَ شـاد و وی
 بـنـہ بـنـکـارہ دا پـہ کـتـو وی
 شـکـور کـبـنـی شـبـن مـدـام شـور و کـبـنـی
 بـنـہ اـسـان دے پـہ لـو سـتـو کـبـنـی
 شـکـور جـور شـو مے دے روتـو لـہ
 دا جـور شـو مے دے ژونـد و لـہ

دَ ” بن “ بیان

دا پـہ شـبـن پـسے چـی بـنـن دے
 پـہ صـورت سـرہ سـم سـبـن دے
 لـانـدـی بـانـدـی دوه نـقـطـی دے
 دَ مـیـنـغ غـابـن سـرہ نـزـدـی دے
 مثالونہ

بـنـن دَ بـنـکـر مـدـام پـہ سـر و ی
 دا پـہ سـر دَ خـنـنـا و ر و ی
 غـوا ، غـوا ئـی تـہ نـظـر اُکـر ۴

ښکـر د مـيـخـي بـر اـبـر وـی
 ښـخـه کـور کـښـي نـاسـتـه ښـه وـی
 پـه دـي نـاسـتـه دـا دـر نـه وـی
 هـر طـرف تـه دـي دـا نـه څـي
 هـسـي نـه چـي بـيـا خـفـه وـی

د ”س، ش، ښ“ خاندان

سـيـن او شـيـن دـه او کـه ښـيـن دـه
 هـر يـو تـه کـي ډـيـر حـسـيـن دـه
 چـي د سـيـن تـه کـي دري مـل شـي
 سـيـن پـه شـيـن سـر هـ بـد ل شـي
 لـانـدـي بـانـدـي کـه نـه نـقـطـي وـی
 ښـيـن بـه جـوړ پـه قـاعـدـي وـی
 دري غـاښـونـه ښـي پـه تـن وـی
 کـه د سـيـن ، شـيـن ، ښـيـن بـد ل وـی
 يـو دـو ي دـه خـانـدـان
 بـيـل آواز ښـي بـيـل ښـي شـان

د ” ص “ بیان

ورپسی تہ کھی دے صساد
دَنقَطی نہ دے آزاد
دَمہی پہ شان تہ سردے
دابھی خلی دے بی وزر دے
نور صورت تہ تہول دَسین دے
بیکلی صساد دے بہترین دے
..... مثالونہ

صاد پہ سر کبھی د صابون دے
ضرورت ددی ژونہ دون دے
ذریعہ بہ د پکھی دہ
چھی بدن پکھی وی سکون دے
د صندوق پہ سر کبھی صساد وی
دل رگھی ہی ہم د فولاد وی
شتہ وارہ اولو تہی دنیسا کبھی
صساد تہ کھی تہی ابتدا کبھی
.....

دَ ” ض “ بیان

صَاد پَسے دَ ضَاد مقَام دے
پِیٹرنِ دِلے خِصا ص او عَام دے
بِیَل جُدا دے ضَاد لہ صَاد نہ
پہ نہ قَطِ یَ و لہ بُنیاد نہ
پہ ہر ضَاد ہرہ نہ قَطِ ہوی
ضَاد دِی تہ کی نہ مَام ہوی
صَاد او ضَاد دوارہ یو شَان دِی
پہ نہ قَطِ بِیَل پہ جہَان دِی
یو ئِی کور یو خِصا نِدا ن دے
دَ ہر یو جُدا پہ چَان دے
..... مثالونہ

ضَاد مَاد دَ ضَعِیْف سِر کِی
دَا مَاد سَاتِہ نِظَر کِی
تِل دِوِی خِصِمِت پِکَار دے
تَسَا سِرہ کِی مَل پہ لَار دے
.....

د ” ط “ بیان

ضاد پسے مقام دَ ط ی دے
دَ الف لانے مہدی مہدی دے
دَ مہی پی پی پی پی پی دے
تیل پی پی پی پی پی دے
داسی ط ی لی کی کی کی پری
دا بیہ تانہ نہ ہیہ پری
..... مثالونہ

دَ طوطی پی پی پی پی پی دے
پیہ ظروف کبی پی پی پی دے
دَ ہر تکی پی پی پی پی پی دے
خپیل آواز ئی پی پی پی دے
دَ ط ساؤس پی پی پی پی پی دے
ط ی راخی می مدام دنیہ کی پی پی
پیہ حسین بشکلا پی پی پی پری
خپوتے گوری خفیہ کی پی پی
.....

دَ ، ظ ، بیان

طـي سـرہ پـہہ ٹـنـگ کـنـي طـي دہ
 بـيـلـہ طـي نـہہ پـہہ نـقـطـي دہ
 نـورہ طـي تـل پـہہ صـورـت دہ
 پـہہ بـکـارہ دا ہـر سـاعـت دہ
 مثالونہ

دَ ظـروف پـہہ اـبـتـدا کـنـي
 ظـي رـاٹـي مـدـام دُنـيـا کـنـي
 دغـہ لـو پـہہ دَ جـہـان دِی
 کـور کـنـي دا دَ ہـر اـنـسـان دِی

دَ ، ع ، بیان

عـيـن تـہہ گـورہ پـورہ لـور دے
 زـمـيـنـدار سـرہ پـہہ کـور دے
 سَمـم تـہہ تـورہ دَ مـيـدان دہ
 يـا سـپـور مـي دَ پـاس اـسـمـان دہ

..... مثالونه

دَ عَقَباب تَهکَي لَه عین نه
 عام ، عذاب تَهکَي لَه عین نه
 ورتنه گوره پنه کنبي عین نه
 گوره وروره! پنه کنبي عین نه
 دا عینک چَي دَنظ ردي
 دا عینک چَي دَ بش ردي
 په آغاز کنبي په کنبي عین دے
 پوهه خلق تبول خبردي

دَ ”غ“ ، بیان

غین په عین پنه سے مدام وی
 په نقطه طَي تَهکَي تم مدام وی
 غین نقطه طَي سره جُداد دے
 غین چَي دلتنه کنبي ادا دے

..... مثالونه

غین دَ غوا تَهکَي شورو کنبي

غـوړـ کـښـي د ا تـکـي شـوړـوړ کـښـي
وړتـه غـوړـ او فـکـر او کـر او کـر
غـيـن صـفـا تـکـي شـوړـوړ کـښـي
.....

دَ ” ف “ بیان

ف صورت کښي تپولسه بي ده
خو جُدا صرف پسه خلي ده
خلي سي سره ئي داي سره ده
دائري بياندي نقطه ده
بسي طرف ته ئي سر پروت دے
داسي بشکاري بشر پروت دے

..... مثالونه

فـي پـه سـر دَ فـواري ده
مـيـنـځ کـښـي د ا دَ بـا غـيـچـي ده
فـوـار ه حـسـن بـنـکـلـا ده
دـيـر ه دـيـر ه دَ فـا ئـدي ده
فـي آغـاز کـښـي دَ فـتـ بـال ده

فــــــــائــــــــده مــــــــنــــــــده دا هــــــــرحــــــــال ده
 مــــــــيــــــــنــــــــخ ، شــــــــوــــــــرو پــــــــه اــــــــنــــــــتــــــــهــــــــا کــــــــنــــــــي
 فــــــــي رــــــــاتــــــــلــــــــي شــــــــي پــــــــه دُنيــــــــا کــــــــنــــــــي

.....

دَ ” ق “ ، بيان

فــــــــ پــــــــســــــــي دَ ق نــــــــ مــــــــبــــــــر دے
 هــــــــر اُستــــــــا ذ پــــــــوره خــــــــبــــــــر دے
 غــــــــونــــــــد مــــــــونــــــــد دے دَ قــــــــاف صــــــــورت
 کــــــــه تــــــــه غــــــــوار پے حــــــــقــــــــيــــــــقت
 بــــــــي طــــــــرف تــــــــه دــــــــائــــــــره ئــــــــي
 خــــــــنــــــــگ پــــــــه خــــــــنــــــــگ بــــــــره نــــــــقــــــــطــــــــه ئــــــــي
 دو ه نــــــــقــــــــطــــــــي ئــــــــي دے پــــــــه تــــــــن
 دا و جــــــــود ئــــــــي تــــــــه و ل بــــــــدن

..... مثالونه

قــــــــاف قــــــــالــــــــين کــــــــنــــــــي پــــــــه قــــــــلم کــــــــنــــــــي
 پــــــــه قــــــــمــــــــيــــــــص پــــــــه هــــــــر قــــــــدم کــــــــنــــــــي
 پــــــــه قــــــــيــــــــنــــــــچــــــــي او پــــــــه قــــــــبــــــــضــــــــه کــــــــنــــــــي

سسر کنښي دَ کدو، کباب دے
 سسر کنښي کاف دے پښه کرسې کنښي
 اول تپکي کرا چي کنښي
 سسر کنښي تپکي دَ کمبل دے
 پښه کمال کنښي دا اول دے
 کاف پښه سسر کنښي دَ کشمير دے
 شورو تپکي دا دَ کهي ردے
 دَ کني جوس تپکي اول دے
 پښه کالچ کنښي سسر کنښي تل دے
 دا اول تپکي دَ کمال دے
 کاف شورو کنښي دَ کمال دے
 پښه کاغذ او پښه کابل کنښي
 کاف شورو کنښي پښه اول کنښي
 کاف نښه ډير تپکي جو پښي
 وگي تاتښه نښه ياد پښي

دَ ” گ “، بيان

چي کنيه کاف سره مل شي

ککاف بیه ککاف سره بدل شی
 ککاف نه ککاف داسی جوړیږی
 پیه دی تپول خلیق پوهیږی
 مثالونه
 د ککاف لاس تپک ککافی اول دے

د ککاف سر ککافی هر خوا تل دے
 پیه ککاف جرات، ککاف، ککاف، ککافی ککافی
 ککافی، ککافی او پیه ککافی ککافی
 ککاف شورو ککافی د ککاف ازرو
 داسی زوی ده د خور و پل و
 ککاف سره ککافی جوړیږی
 خوک پیه دی به خوش حال یږی؟
 ککافی ککافی ککافی اول ککافی
 راخی ککافی پیه هر محل ککافی
 مینځ، آخر او ابتدا ککافی
 ککافی لیدلے شے پیه دنیا ککافی
 د ککافی پیه سر ککافی ککافی
 مینځ ککافی ککافی دے پیه لرگی ککافی

جگ کنبی گف پیہ اختتام دے
گف گف حُسن دَ ہر کلام دے

.....

دَ ” ل “، بیان

لام کونہی اَلتِ عَصَادہ
لاس کنبی دا دَ ہر بابادہ
..... مثالونہ

دَ لیمبو، لوکات پیہ سر کنبی
لام بیہ ستاشی پیہ نظر کنبی
لفظ، لغت جو پدی لام نہہ
تپوس اُکرے خاص او عام نہہ
لام پیہ سر کنبی دَ لنبکردے
پیہ لالچ کنبی لام پیہ سر دے
لام پیہ سر کنبی دَ لاهوردے
اول تہک کنبی لام دَ لوردے
لالتین جو پمدام دَ لام نہہ
تپوس اُکرے دی عوام نہہ

دَ رنہا بشبہ وسیلہ دہ
 دَ تار یخ یوہ حصہ دہ
 لہو تہہ جو رہ مہدام لام نہہ
 پتہ نہ نہ دہ لہہ عوام نہہ
 پتہ اُودس کنبہی پک کار ی پری
 پتہ بازار کنبہی ملاوی پری

دَ ” م “ بیان

لام پسے شکر کل دَ میم دے
 پتہ آخر کنبہی دَ رحیم دے
 سرئی گول دے غمت ہر خواتہ
 دَ میم شکر کل جو ر شوتاتہ
 مثالونہ

میم سرہ جو رہ مہر غبی دہ
 نہاستہ برہ پتہ بلہی دہ
 دا خوراک غواہی زمہا نہہ
 ہم خوراک غواہی داستہا نہہ

سر کښي مي م د موم بتي دے
 ضرورت دَ زنگي دے
 مي م شورو کښي دَ مزدور دے
 سر کښي دَ ملک او منشيور دے
 سر کښي مي م هم دَ ماستود دے
 مي م پښه سر کښي دَ مولود دے
 سر کښي مي م دَ هر ماشوم دے
 مي م پښه سر کښي دَ مظلوم دے
 مي م مذہب کښي پښه ماده کښي
 سر کښي مي م پښه مدرسہ کښي
 م م م د کښي مي م اول دے
 رهنما ز موني پرہ تل دے
 مي م پښه سر کښي دَ موسم دے
 مي م آخر کښي دَ آدم دے
 دَ مالتپي پښه سر کښي مي م دے
 پښه آخر کښي مي م دَ ني م دے
 موبائل کښي مي م پښه سر کښي
 اول تپکي م قنبر کښي

مِی پری مِی م س ر ه ج و پری
 ا ت ف ف ا ق س ر ه ا و سِ پری
 پ ه گ ر م ی ک ن ی ذ خ ی ر ه ک ر ی
 ب ی ا ی خ ن ی ک ن ی ث خ ا ن د م ه ک ر ی

دَ ” ن “ بیان

مِی م پ س م م ق م د ن نون دے
 ث و م ر ه ب ک ل ی د ا م ض م و ن دے
 ی و ه ک ن ن د ه ی و ن ق ط ه د ه
 د ا ن ق ط ه پ ه م ی ن غ پ ر ت ه د ه
 مثالونہ

س ر ک ن ی نون د ن ش پ ا ت ی دے
 ن و ن ش و ر و ک ن ی د ن و ر ی دے
 س ر ک ن ی نون د ن و ر، ن ر م دے
 پ ه آ غ ل ا ز ک ن ی د ن ظ م دے
 ن و ن ن ب ی ک ن ی پ ه اول دے
 اول ت ه ک ی د ن ف ل دے

ابتدا کښې پېه نقطه کښې
 نعت، نعره، پېه نتیجه کښې
 پېه نسيم، نسل، نظر کښې
 دنایاب تکي پېه سر کښې
 پېه نغمه، نمبر، نشان کښې
 نون اول وی دې مکــان کښې
 نمر کښې نون پېه ابتدا وی
 مخامخ کښې تکي دا وی
 وسیله پېه ډرنه ساده
 ذریعه پېه ډرنه ساده

.....

د ” ن “ بیان

نون د نون پېه شان هر خواته
 یو کونډه لاندې ئې ملاتړه

..... مثالونه

نون راځي مدام آخر کښې
 وی دغه تمه ام آخر کښې

بـون او چـان ئـي مـثـالـونـه
يـاد کـړه نـور داسـي څـيزونـه
.....

د ” و “ بيان

نـون پـسـه هـر خـواتـه واؤ دـه
سـر ئـي گـول پـوره راتـه واؤ دـه
..... مثالونه

واؤ نـه وړـي د جـهـان دـي
دا کـر لـي چـي انـسـان دـي
پـخـي شـوي چـي نـيـنـي دـي
د جـوارو دا دانـه دـي ده
وئـه دا زمـونـږ پـه پـخوا کـنـي
سـي وړـي د غـه پـه دـنيا کـنـي
دا کـر لـي مـشـرانـو
د دـي کـلـي مـشـرانـو
.....

د ” ه “ بیان

نــا ســتــه گــول وې يــا دوه ســتــرگــي
 يــا د هــا کــر ه دا دوه ســتــرگــي
 مثالونه

د هـا کـي پـه سـر کـښـي هـي د ه
 لـو بـه پـيـر ه د مـز ي د ه
 دا قـا مـي لـو بـه د تـو لـو
 ا مـ وړ و، لـو بـو، هـمـ خـو لـو
 د هـلـک تـکـي پـه سـر کـښـي
 هـي بـه سـتـا شـي پـه نـظـر کـښـي
 هـي چـي خـنـگ د ه ا بـتـدا کـښـي
 دا وې مـيـنـخ کـښـي ا نـتـهـا کـښـي

د ” ي “ بیان

..... مثالونه

يـي نـه يـو مـه ر ا خـي وړ وړه!
 پـه پـتـو کـښـي د غـه گـوړه

د غـوئـي پـه خـنـگ پـه رتـه ده

عـجـيـبـه ددې نـقـشـه ده

.....

د ” ی “ معروفه بیان

خـنـگ پـه خـنـگ پـه کـنـي وې تـه کـي

پـه بـنـه رنـگ پـه کـنـي وې تـه کـي

د غـه تـه کـي پـه نـه لاندې

لاندې پـه نـه دا مـدام وې

مـخـکـنـي زـير پـه دې مـقام وې

لـر پـه زور دا ادا کـي پـه

دا چـي کـلـه بـنـکـاره کـي پـه

چـي وې جـمـع د اسمـونـو

چـي وې جـمـع د نومـونـو

هـلـتـه کـنـي زياتـه اکـثـره

دا مـونـدې شـي اـه بشـره!

کـه وـاحـد او مـذکـر وې

مـجـهـولـه کـه پـه اـخـر وې

هـلـتـه جـمـع کـنـي مـدام وې

په صورت به به به به تمام وی
 یوسوسرے دے، په سرسری وی
 یوزمیرے دے، په رزمیری وی
 دفعه لونیو په اخر کنبی
 داراتلے شی لراو بر کنبی
 خوری، ساتی یی مثالونہ
 دک لہ دے نہ کتبابونہ
 مثالونہ

دامین، گبین په مینخ کنبی
 تل د شین او سین په مینخ کنبی
 معرروفه ئی به مدام وی
 د هر یو ئی خپل مقام وی
 د غریب ئی معرروفه ده
 د نصیب ئی معرروفه ده
 مینخ کنبی ئی د تک کی تیم
 معرروفه ده ئی د نیم
 معرروفه ئی د فقیر ده
 دامیر ده د اسپر ده

دا چي گيـره يـا ديوه ده
 مينځ کښي ئي ئي معرفه ده
 مثالونـه ئي هم نور شته
 زيات بنه ډرپه هر يو لور شته

د ” ي “ مخصوصه بيان

دا خاص شوي خاص مقام لـه
 دا يـانـه ده هر کلام لـه
 ددي يـا مـقـصـد جـدا دـه
 تلفظ ئي لنډ صفا دـه
 نه اوږديـري په گفتار کښي
 هر طرف ته په اظهار کښي
 پسته پسته نـرمـه ادا ده
 مخصوصه ټولـه دا يـا ده
 معرفـوي نه لږ بدلـه
 هر ادا لـرونـکـي خپلـه
 لږه لـرـمـه جـهـولـي نه
 بيل آواز لـري لـه دـي نه

میننځ آواز ددې یی اگنانو
 دا کړه ییاد پیه ماشومانو
 مجھولنه نه معروفه ده
 یاپیہ میننځ کښې مخصوصه ده
 لاندي باندي پیه کښې تکی
 باندي لاندي پیه کښې تکی
 دا بنک کاره ئې علامت دے
 بنه بنک کاره ئې شنناخت دے
 مثالونه

میننځ کښې ئې ده پیه غلبیل کښې
 میننځ کښې بنده ده پیه جیل کښې
 پیه راشپیل تکی کښې ئې ده
 تل پیه سپیل تکی کښې ئې ده
 ئې راغلی ده پیه گپر کښې
 ئې راغلی ده پیه سپر کښې
 دلته ئې پیه مخصوصه وی
 کی دے نشی چی اُورده وی
 د مپز ئې بیلنه د تپیل ده

مـخـصـوصـه ئـي هـم د فـهـل دـه
د لالتـهـن ئـي مـخـصـوصـه دـه
د رنـهـا بـنـهـ ذـرـعـه دـه

.....

د ” ی “ تانیثی بیان

دا چـي وروستـو ئـي لـکـي دـه
بیلـه بیلـه پـه مـرضـي دـه
تـانـیثـي یـا د غـه یـادـه
نـه دـه نـه دـه بـي بـنـیـادـه

..... مثالونه

د تـانـیثـي د تـخـتـي دـه
د کـرکـي هـم د ډوډـي دـه
ئـي اـخـر کـنـي پـه دـري کـنـي
تـانـیثـي ئـي د لـکـي کـنـي
د بـو جـي ، دـري ، کـر سـي دـه
تـانـیثـي ئـي د کـتـوي دـه
د جـي نـي تـه کـي اـخـر کـنـي

تــــانیشــــی یــــاد غــــہ در کنبــــی
 تــــانیشــــی دا دی ئــــی گــــانــــی
 پــــہ یــــادولــــو کنبــــی اســــانــــی

د ” ی ” ، امریہ بیان

امــــریہ یــــا کنبــــی طــــلب وی
 مــــنع خــــہ چــــی ســــتاپــــہ لب وی
 چــــی پــــہ یــــی بــــاندی ہــــمزہ وی
 خــــام خــــادا امــــریہ وی
 بــــہ اســــان ئــــی عــــلامت دے
 بــــہ اســــان ئــــی شــــناخت دے
 مثالونہ

مــــہ خــــوری گــــند بــــلا بازار کنبــــی
 مــــہ اودریــــری چــــرتــــہ لار کنبــــی
 کــــار کــــوی اســــان او گــــران
 یــــادوی اســــان او گــــران
 ولیکــــی ســــبق خــــوش خــــطــــہ

نـقـل کـی سـبـق خـوشـخـط هـ
 پـاـخـی پـاـخـی مـوـنـغ دَ پـاـرہ
 هـیـرہ نـہ کـرـی نـیـغـہ لـاـرہ
 دغـہ حـکـم دغـہ کـاـر
 دَ بـل مـنـع پـہ گـفـتـاـر
 اـمـر رـی لـفـظ و نـہ تـو ل د ی
 خـا مـخـا دغـہ یـا د اول د ی
 پـہ کـنـبـی یـی تـل اـمـر رـی و ی
 یـی دَ پـا سـہ یـہ ہـمـزہ و ی
 د ا اسـان یـی عـلا مـت دے
 بـہ اسـان یـی شـنـا خـت دے
 مـثـال و نـہ د د ی پـہ ر د ی
 دَ عـا قـل نـہ کـلـہ ہـپـر د ی

دَ ” ے “، مجھولہ بیان

د ا پـہ ر تـہ او مـلا سـتـہ تـو لـہ
 نـہ ر ا تـلـی شـی نـا سـتـہ تـو لـہ
 پـہ پـہ ر تـہ یـی دغـہ یـا د

پا ا خ ر ت ته ئ ي م ج ه و ل ه
 دا خ ب ر ه ب ن ه م ع ق و ل ه
 د د ي ئ ي دا م ث ا ل و ن ه
 ډ ك ل ه د ي ن ه ك ت ا ب و ن ه

.....

د پښتو پنځه يې گانې

س ك و ل ت ه ل ا ر ي م ا ش و م ا ن ي
 دا پ ن ن خ ه و ا ر ه ي ي گ ا ن ي
 م ع ر و ف ي س ر ه ك ت ا ب و
 پ ه ك ت ا ب ب ن ك ل ي گ ل ا ب و
 م خ ص و ص ي س ر ه ت خ ت ي و ه
 د ا م ل ا د خ و ش خ ط ي و ه
 ت ا ن ي ش ي س ر ه ب س ت ه و ه
 و ر س ر ه ي و ا م ر س ه و ه
 ا م ر ئ ي س ر ه ق ل ل م و
 د خ ي ل ك ا ر و ر س ر ه غ م و
 م ج ه و ل ه س ت ر ي م خ ف ه و ه
 د ر ن ه ډ ي ر ه ئ ي ب س ت ه و ه

اُورده دوی ســـــره پـــــه څـــــنګ وه
دا بـــــدل ه لږ پـــــه رنګ وه
څـــــنګ پـــــه څـــــنګ و مے دوی روانې
پـــــه شـــــرېک ه پـــــه څور يانې
چې کـــــوشش کوی دُنیا کېنې
مـــــدام گـــــرځي پـــــه رنېا کېنې
عـــــلم حُـــــن او بـــــک کـــــلا ده
عـــــلم پـــــو ه ه ده رنېا ده
.....

د کتاب وړومبي برخه سرته
وورسیده. الحمد لله

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
وَصَلَّى اللّٰهُ عَلَی النَّبِیِّ الْاَمِّی
دَ اَلْفِ اَوْ بِي خَانْدَانِ

گہاوندیدیان الف او بے اے دی
خپل خپلوان دے پی او تے اے دی
تہ پی ددوی دے خاندان دے
تہ پی تہولے دے دوی پے شے شان دے
دوہ کورونے شپے پر حرفونے
پنہ خے یو خائے یو شکلونے
یو پے تے تن صورت بدل دے
نیغ ولار پے ہر محل دے
دایے ادی پے پی الف
بیانی پے پی الف
دغے دوہ دی خاندان دے
درنے ہی رنشی انسانی!

.....

دَجیم او دال خاندان

جیم دَجیم یو خاندان دے
چھی دَجیم پے رنگ پے یوشان دے
حھی دَخھی اوسپی پری خواتانہ
پے یو خال بدل دُنیا تانہ
دال دَخا دے پے گواند کبھی
مدام دا دے پے گواند کبھی
دال دَزال دَخاندان دے
پے خیل خائی پے قدران دے
دا تہول دوه دی خاندانہ
ھی ردی نشی دا انسانہ!
شپ پراوسپی پری یو محل کبھی
دری اوسپی پری محل بل کبھی
شپ پے شکل دی یوشان
دری دَبل دی خاندان

.....

.....

دَ رِی خاندان

رِی دَ رِی دَہ پے گے اوندے کنہی
رِی دَ رِی دَہ پے گے اوندے کنہی
د دوی یے ودے خاندان
پے صورت شکل یوشان

.....

دَ سِین خاندان

سِین سہرہ اوسے پری شین
ورسہرہ پے خوا کنہی بنین
د دوی یے و م ح ل دے کور
ورسہرہ نیشتہ خولک نور

.....

دَ صَاد خاندان

صَاد دَ ضَاد سہرہ آبہ دادے
خاندان لہ غم آزاد دے
بس دہ تہنہ دا د کور دی
داسے واپے ورور او خور دی

ورتہ گہہ گہران دُنیہ ساژوند وی
تن یوٹھائیہ فکرمند وی

.....

د کاف خاندان

ککاف د کاف پپہ شان یواٹھی
پپہ نہہ دے انسانی یواٹھی
ککلیہ ژوند ورتہ اسان وی
داژوندون ورتہ دیرگران وی

.....

د کاف خاندان

گکاف د لام پپہ شان یوتن دے
بیل ئی کور دے بیل وطن دے
نیشتہ ٹوکی ورسره کور کنیہ
زندگی ئی ئی سَمہ اور کنیہ

.....

.....

دَ لام او میم خاندان

میم دَ لام پپه ششان یواځی
دَ ام پپه ششان یواځی
دیر ککته وی خومقتدیان وی
مخکنبی کلیه دیر کسان وی؟
نیشته خولک ئی خاندان کنبی
ورسره پپه دَ جهان کنبی

.....

دَ نون خاندان

نون دَ نون سره یواځئی وی
بیل پپه یو کربشه تویپی وی
یواځئی دلتیه خاندان دے
دوی بیل کور دَ جهان دے

.....

دَ واؤ خاندان

واؤ پپه شکل تبول جُداد دے
تواؤ صورت ئی دَ دُنیا دے

عـجـيـبـه شـكـل و صـورـت ئـي
بـرـه گـوره حـقـيـقـت ئـي

.....

د هي خاندان

هـي يـواځـائـي دوه ئـي سـترگـي
سـم غـم رازي دوه ئـي سـترگـي
پـه خـپـل کـور کـنـي دا يـواځـي
د بـل کـور کـنـي دا يـواځـي

.....

پنځه قسمه ئي گاني

دا پـنـځـه قـسـمـه ئـي گـانـي
دې پـنـتـو و کـنـي راروانـي
مـعـرـونـه پـه کـنـي اول ده
دېـرـه دېـرـه مـسـتـمـل ده
څـنـگ چـي يـادا مـعـرـونـه ده
نـوم د بـلـي مـخـصـوصـه ده
دا خـصـاص شـوي خـپـل مـقـام لـه

دَ پښتـــو حسيــــن کــــلام لــــه
دَ تــــانيــــث پــــه کــــنــــي يــــاء بــــله
نــــخــــانــــه ئــــي هــــريــــو خــــپــــله
اــــمــــريــــه يــــاء پــــه اــــمــــر کــــنــــي
راڅــــي هــــر خــــوا پــــه نــــظــــر کــــنــــي
مــــجــــهــــولــــه يــــا مــــلاــــســــتــــه مــــلاــــســــتــــه
نــــه وى نــــه وى دغــــه نــــاســــتــــه
دا پښتــــو دَ پښتــــو نــــو نــــو خــــو واده
دَ هــــر چــــا لــــه جــــه جــــه جــــه جــــه

تحمّات بحمد اللّٰه ويتوفيقه

ربنا تقبل منا انك انت السميع العليم

وتب علينا انك انت التواب الرحيم

وماتوفيقى الا باللّٰه العلى العظيم

وصلى اللّٰه تعالى على خير خلقه محمد وآله

واصحابه اجمعين . آمين

يارب الغلمين .

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**